

Aan: Karen Millenaar en Ron Dam

Datum: 17 februari 2020

Behandeld door: Lisette Maas
Telefoon: 140165
E-mail: l.maas@roosendaal.nl

Onderwerp: Evaluatie Rekenkamer 2020

Beste Karen en Ron,

Dit jaar loopt het convenant Rekenkamercommissie West-Brabant af. Onder de betrokken gemeenteraden, colleges en ambtelijke aanspreekpunten wordt door jullie een enquête uitgezet. De resultaten zijn onderdeel van de evaluatie die uiteindelijk leidt tot voortzetting, aanpassing of stopzetting van het convenant.

Ook de Rekenkamer is gevraagd om te evalueren. Met als doel terug te kijken hoe de Rekenkamer de afgelopen periode heeft ervaren. En op basis van deze evaluatie eventuele verbeteracties te formuleren. Gericht op het zo optimaal mogelijk inzetten van het raadsinstrument Rekenkameronderzoek.

De Rekenkamer heeft op 27 januari een evaluatiebijeenkomst gehad. De evaluatie-afspraken van de periode 2013-2016 en de rapportage Doorwerking Rekenkameronderzoek Oosterhout hebben hierbij als basis gediend. Hieronder vinden jullie een aantal voorstellen vanuit de Rekenkamer.

Motiveer onderwerpkeuze

De Rekenkamer stelt vast dat de onderwerpkeuze van de raad voor rekenkameronderzoek niet standaard word gemotiveerd. Echter, ze heeft gemerkt dat hoe beter de keuze wordt gemotiveerd hoe zorgvuldiger de onderzoeksvraag kan worden geformuleerd. Wat uiteindelijk het onderzoek ten goede komt. De Rekenkamer stelt daarom voor de nieuwe periode voor om de onderwerpkeuze van de raad altijd door de raad te laten motiveren.

Aandachtspunten van de raad blijven betrekken in onderzoek

Door in het onderzoek expliciet aandacht te besteden aan de aandachtspunten/vragen die door de raad zijn geformuleerd, en de antwoorden op te nemen in het rapport kan meer focus worden aangebracht en komt de couleur locale duidelijker tot uiting. Dit punt is inmiddels doorgevoerd in de werkwijze van de Rekenkamer en wil de Rekenkamer graag vervolgen in de nieuwe periode. Daarnaast stelt de Rekenkamer voor de opgehaalde aandachtspunten niet alleen schriftelijk vast te leggen voor eigen gebruik, maar deze vastgelegde aandachtspunten op hoofdlijnen terug te koppelen naar de raad.

Extra onderdelen rapportage

Het voorstel van de Rekenkamer (in de evaluatie van 2013-2016) om - voor de leesbaarheid - in ieder rapport een samenvatting op te nemen, wordt inmiddels uitgevoerd.

Graag evalueert zij met de griffiers of het nawoord nog steeds voldoet aan de verwachtingen.

Aanbevelingen adresseren aan raad, college / ambtelijke organisatie

Verdeel aanbevelingen in aanbevelingen voor de raad en het college en ambtelijke organisatie. De aanbevelingen voor de raad moeten betrekking hebben op aanpassing van beleid of een gedragsverandering bij de raad. Aanbevelingen voor het college / ambtelijke organisatie hebben betrekking op de uitvoering en de raad kan besluiten om deze aanbevelingen als bestuursopdracht aan het college mee te geven.

Monitoringsysteem

(Uit evaluatie 2013-2016) Om te kunnen vaststellen of aan de aanbevelingen is voldaan, is naast een voldoende concrete formulering ook nodig dat de raad over een systematiek beschikt waarmee de implementatie van de aanbevelingen kan worden gevolgd. Voor zover dat nog niet het geval is, adviseerde de Rekenkamer om tot een daarop gericht volgsysteem te komen. Behalve dat de Rekenkamer uiteraard inhoudelijk hierin is geïnteresseerd, zou uit zo'n volgsysteem mogelijk ook feedback kunnen komen die van belang is voor de wijze waarop aanbevelingen het meest effectief geformuleerd kunnen worden. De Rekenkamer stelt vast dat (nog) niet iedere gemeenteraad een dergelijk systeem heeft ingevoerd. Voor de komende periode adviseert de Rekenkamer wederom de gemeenteraden die een dergelijk systeem niet nog gebruiken, dit in te voeren.

Interesse in uitkomsten onderzoek door raad

De Rekenkamer heeft de indruk dat er vanuit de raden wisselende interesse is in de uitkomsten van de rekenkameronderzoeken. Graag gaat de Rekenkamer hierover in gesprek met de griffiers hoe zij dat ervaren en of er veranderingen/verbeteringen nodig/mogelijk zijn.

Planning realistischer?

(Uit evaluatie 2013-2016) De Rekenkamer herkende zich in de opmerkingen die bij de evaluatie zijn gemaakt over de knelpunten met betrekking tot de planning. De Rekenkamer heeft het idee dat de onderzoeken in de afgelopen periode realistischer worden gepland, maar verneemt graag de ervaringen van betrokken ambtenaren, college en raad.

(Uit evaluatie 2013-2016) Uit de reacties bleek dat de termijnen voor ambtelijk en bestuurlijk wederhoor over het algemeen als te kort werden ervaren. De Rekenkamer heeft daarom deze termijnen verlengd (3 resp. 4 weken). De Rekenkamer verneemt graag of deze termijnen realistisch(er) zijn.

Extra communicatiemomenten

(Uit evaluatie 2013-2016) De Rekenkamer onderschreef het belang van een goede communicatie met de gemeenteraden, colleges en ambtelijke organisatie. De Rekenkamer stelde in de huidige periode per onderzoek een plan op met tijdspad en de communicatiemomenten met ambtelijke organisatie, college en raad.

Soms zit er veel tijd tussen het ene communicatiemoment en het andere (aandachtspunten ophalen en de presentatie uitkomsten aan de raad). Daarom stelt de Rekenkamer voor om een aantal extra communicatiemomenten in te bouwen in het proces: bijvoorbeeld bij de start van het onderzoek een startdocument / informatiebrief voor de raad beschikbaar te stellen en een stand van zaken tijdens het onderzoek. Zo kunnen de raadsleden makkelijker een vinger aan de pols houden en zijn ze meer betrokken bij het onderzoek.

Ook voor de ambtelijke organisatie lijkt het goed om extra communicatiemomenten in te bouwen, met hetzelfde doel.

De Rekenkamer houdt – ten slotte – in de volgende periode graag vast aan de tot nu toe gevolgde systematiek: aandachtspunten ophalen / introductiegesprek met ambtelijke organisatie / (ambtelijke) reactie op nota van Bevindingen / bestuurlijke reactie op conceptrapportage. Als basis voor de rapportage.

Samenwerking Griffie(r)s / Rekenkamer

De Rekenkamer merkt dat het goed is om – naast raad, college/ambtelijke organisatie - regelmatig contact te hebben met de griffiers in het traject van rekenkameronderzoeken. De Rekenkamer ziet de griffiers namelijk als belangrijke samenwerkingspartner in het gehele traject. De Rekenkamer stelt voor om jaarlijks (?) een gesprek te hebben met de griffiers om samen te bespreken hoe de rekenkameronderzoeken als instrument voor de raad zo optimaal mogelijk in te zetten.

De Rekenkamer wil daarnaast graag in 2020 een gesprek hebben met de griffiers, waarbij ze de visie van de griffiers wil vernemen op onder meer:

- Rol griffie(r) bij proces rekenkameronderzoek (themakeuze,)
- Communicatie met de raad (frequentie en inhoud)
- Functie Nawoord
- Externe communicatie

Met vriendelijke groet,
namens de Rekenkamer West-Brabant

Ronald Clayden